

2017

memòria d'activitats

1. Territori i recursos

Aquest 2017 ens hem esforçat a treure el debat de la massificació turística al carrer, a l'empara de la campanya OverBOOMking i aprofitant les sinèrgies amb altres moviments i col·lectius, d'aquí i de fora, amb els que hem treballat conjuntament la crítica a la turistització, el debat del monocultiu turístic i la generació d'alternatives econòmiques. Una tasca que ha culminat al setembre amb la primera manifestació a les Illes contra la massificació turística sota el tema «Fins aquí hem arribat: aturem la massificació turística».

Però el debat i la feina en aquest sentit continua i continuarà al llarg de l'any que ve juntament amb les denúncies a les agressions territorials i als recursos naturals i els intensos debats actuals sobre energia, residus, aigua, canvi climàtic, agricultura i urbanisme. Treball ja iniciat aquest 2017 en el marc dels canvis legislatius que s'han anat gestant en relació a aquestes matèries tan fonamentals pel futur.

Enguany s'han celebrat els 40 anys de l'ocupació de Sa Dragonera i el GOB va voler reocupar la illa aquest estiu amb una activitat simbòlica per reivindicar l'esperit que va marcar els inicis de la lluita ecologista a Mallorca.

Seguiment i denúncia de canvis legislatius, plans i programes

Els temes normatius han estat els principals protagonistes especialment en el darrer trimestre de l'any. Abans de l'estiu però, es va posar damunt la taula la Llei per regular el lloguer turístic d'habitatges. La Llei va arribar sense que la precedís una moratòria de noves llicències, tal i com reclamava el GOB. Hi presentarem al·legacions sol·licitant la prohibició de l'ús turístics als edificis plurifamiliars. Aquesta Llei va suscitar molt de debat públic en què el GOB va participar activament, tant durant la seva tramitació, com un cop aprovada i ja durant l'estiu. Des del punt de vista del GOB aquesta Llei es va plantejar sense tenir en compte la situació d'emergència habitacional i ecològica que viuen les Illes.

Paral·lelament un dels principals temes amb els que ha calgut continuar treballant és l'**Impost de turisme sostenible** plantejat pel Govern i la destinació i finalitat de la seva inversió que seguim qüestionant.

Durant aquest any el GOB ha seguit de prop la redacció de tres lleis molt importants i esperades: la nova **Llei Agrària** (en exposició pública fins el 15 de desembre) i a la que ja vàrem plantejar suggeriments el mes de març, bàsicament en relació als aspectes i implicacions urbanístiques d'aquesta llei sobre el sòl rústic; la **Llei de Residus** – reclamada des de principis de legislatura – que prepara el Govern i a la qual també presentarem suggeriments al març. Una llei cabdal per capgirar l'actual panorama normatiu condicionat per les infraestructures incineradores i la concessió privada a l'empresa TIRME de la gestió del servei públic de gestió de residus fins a l'any 2041. La llei ve acompanyada també, per la revisió del **Pla Director Sectorial de Residus** que el Consell de Mallorca té damunt de la taula i que va en el mateix sentit de minimitzar residus i optimitzar els índexs de reciclatge capgirant la realitat actual que té la incineració com a principal protagonista; i la nova **Llei de transició energètica i canvi climàtic** que prepara el Govern i que planteja el tancament progressiu de la Central Tèrmica de carbó del Murterar. Una qüestió en relació a la qual el GOB va començar a fer campanya ja al 2010 i que topa amb la negativa actual del Ministeri d'autoritzar el tancament. Serà un tema clau per aquest nou any. En el marc també de la qüestió energètica, ha continuat el debat en relació als dos **grans parcs fotovoltaics** projectats a Manacor (santa Cirga) i Lluçmajor, afectant aquest darrer a la Marina de Lluçmajor i relacionat també amb la línia d'Alta Tensió que també hi està projectada i contra la qual s'hi mou la Plataforma contra l'Alta Tensió.

El Govern ha posat damunt de la taula també una revisió anticipada del Pla Hidrològic de les Illes Balears, que es troba ara en fase d'al·legacions que des del GOB abordarem dins els propers mesos.

Altres normatives o planificacions sectorials que hem anat seguint són: el **Pla Director Sectorial d'Equipaments Comercials (PECMA)**, actualment en tramitació, els treballs previs de l'elaboració del **Pla d'Intervenció en els àmbits turístics(PIAT)**, el **Pla Insular de transport regular de viatgers per carretera de Mallorca**, al qual presentarem al·legacions el mes de febrer de 2017, o els treballs previs per a la revisió del **Pla Territorial de Mallorca** que recentment ha iniciat el Consell de Mallorca.

Denúncia local/presència

Seguim intensificant el contacte i la presència del GOB arreu del territori com a eina d'alerta i denúncia territorial. Hem anat seguint d'aprop, opinant, denunciant, participant en el debat i coordinant-nos amb els col·lectius locals, si era el cas, en relació a projectes conflictius i agressions a escala local que en aquest 2017 s'han centrat a: **vial de Costitx, ampliació club marítim del Molinar (Palma), parc fotovoltaic de Santa Cirga (Manacor), golf de Son Aversó (Palma), ampliació carretera de Conies (Manacor), noves construccions a Estellencs, Son Bordoy (Palma), accés autopista per Lloseta, ses Fontanelles (Palma), Molí den Regalat (Artà), ampliació Alcudiamar i projecte de cimentera (port d'Alcúdia), estacions de busos de Pollença i Inca, abocament d'Escòries al port de Palma, situació de Cala Varques, autopista Lluçmajor-Campos, projecte ronda Nord d'Inca, parc fotovoltaic a la Marina de Lluçmajor, negocis il·legals en sòl rústic a Andratx, proposta d'ampliació de Ports de les Illes a Portocolom, pla general de Calvià, afectació de la revisió de NNSS de Bunyola al nucli d'Orient, obres il·legals d'ampliació de l'aparcament a Cala Deia, projecte urbanístic de Petit Deià,**

Continuam treballant molt intensament la denúncia de la indisciplina urbanística arreu de l'illa, de manera que seguim sent l'organització de referència per a la denúncia de les il·legalitats, especialment al sòl rústic i sòl rústic protegit.

En ambdós casos reforçam la nostra presència establint lligams i col·laboracions amb col·lectius i persones arreu de territori.

Presència/participació/reforç de plataformes locals i xarxes amb els moviments socials

Any rere any anam reforçant el mapa col·laboratiu amb altres lluites i moviments socials de Mallorca i de fora de l'illa.

El GOB té presència en diferents col·lectius, plataformes o xarxes que es van organitzant establint sinergies, col·laboracions i contactes. Alguns exemples, partint d'aquelles amb les que més intensament treballam són: la feina conjunta amb el **col·lectiu editor del Tot inclòs**, l'assemblea «Ciutat per qui l'habita», la **Plataforma Salvem Andratx**, la **plataforma Salvem es Moll (Alcúdia)**, la **Plataforma Al Molinar port petit**, **Plataforma Quin port volem (Portocolom)**, **Plataforma Salvem ses Fontanelles**, la iniciativa **Sense Límits No Hi Ha Futur**, la **plataforma contra les prospeccions petrolíferes (Marea Blava Mallorca)**, la **plataforma contra el TTIP**, **plataforma Salvem es Jonquet**, la **Xarxa per a la Sobirania Energètica**, **plataforma per a la Reducció de Residus**, l'associació **Amics dels Fars**, **Col·lectiu per la Via Verda d'Alaró**, **Molí des Castellet (Calvià)**, etc.

També col·laboram amb altres col·lectius d'aquí i de fora amb els que treballam temes concrets de manera conjunta: **Terraferida, Albasud, Amics de la Terra, Ecologistas en Acción, ABTS (Barcelona), la Hidra Cooperativa, ...**

Campanya OverBOOMking

Des de l'any passat, una de les línies més intenses és la relacionada amb l'actual situació de saturació i massificació turística i la necessitat d'abordar el debat relatiu a les conseqüències que se'n deriven sobre els recursos naturals, el territori i les persones i també la necessitat de generar alternatives i apostar per la diversificació econòmica. Aquesta campanya va partir amb tres grans línies de treball: la denúncia de la situació, el treball en xarxa amb col·lectius d'aquí i de fora per tal d'abordar conjuntament la crítica turística, aportant els arguments ecologistes al debat i la formació crítica en turisme i el debat d'alternatives. En aquest sentit hem estat les grans fites de la campanya aquest any:

- la realització del curs **Economia i Ecologia Política del Turisme** que es va fer el mes de juny amb un gran èxit de participació. El curs va concloure amb una taula rodona de moviments de diferents ciutats i territoris que treballen els problemes de la turistització: Palma, Madrid, València, Barcelona, Venècia i Lisboa hi varen ser presents a través de les veus de diversos col·lectius, amb els que s'ha establert una línia de treball conjunt al llarg de tots aquests mesos: teixint resistències.
- La **manifestació del dia 23S sota el lema: Fins Aquí hem arribat: aturem la massificació turística**, convocada per l'assemblea 23S de la que el GOB en formava part. Una primera manifestació contra un model turístic que sotmet territori i persones i per encetar el debat necessari dels límits i les alternatives.

Problemàtica de la Costa

Des de l'estiu passat i aprofitant la temporada de platges el GOB ha iniciat una feina constant i reiterada relativa a les irregularitats vinculades a les autoritzacions i explotacions de les instal·lacions temporals de platges, concessions i altres usos dins domini públic marítim terrestre. L'any passat vàrem aconseguir el compromís del Govern d'impulsar una Pla d'Ordenació i Gestió del Litoral, del que no hem vist encara cap passa endavant. Però des del GOB continuam abordant aquesta qüestió amb insistència denunciant tant el procediment d'autorització per part de Demarcació de Costes i Ajuntaments, com les irregularitats en l'explotació per part dels explotadors.

Altres col·laboracions

El GOB continua participant en esdeveniments, actes o debats organitzats per altres entitats i col·lectius per a fer públic el parer ecologista en qüestions que ens afecten. Feim una relació dels d'enguany:

- Participació en la taula rodona «Com canviar el model energètic a les Illes» organitzat per les Fundacions Pere Mascaró i Emili Darder. Gener 2017
- Participació en l'acte de presentació de la conferència sobre Ciutat i territori a Mallorca, organitzada per Alternativa per Artà. Març 2017.
- Participació en una taula rodona en el marc de les converses sobre l'Illa Resilient: Turisme i Habitat a Formentera, organitzades per Formentera Importa. Març 2017.
- Participació en el debat sobre el moviment ecologista organitzat per l'Ateneu lo Tort, a Manacor. Març 2017.

- Participació a la darrera sessió del Curs Economia i Ecologia Política del Turisme a Barcelona, organitzat per Albasud i la Hidra Cooperativa. Abril 2017.
- Taula rodona sobre Canvi Climàtic Palma. Abril 2017
- Taula rodona: problemes comuns, solucions conjuntes organitzada pel Moviment Alcudienc. Abril 2017 Alcúdia.
- Taula rodona El lloguer turístic a Mallorca. Al Centre Cívic de Portocolom. Organitza: Salvem Portocolom. Abril 2017.
- Taula rodona: El dret a l'habitatge. Al local de la CNT, Palma. Abril 2007.
- Participació en el cine-fòrum "A Quest for Meaning" del cicle CineConCiencia, amb col·laboració amb l'Associació de Veïns de sa Calatrava. Palma. Maig 2017.
- Taula rodona: "Mesures fiscals per respondre a la massificació turística" organitzat per Palma organitzat per la regidoria de Funció Pública i Govern Interior de l'Ajuntament de Palma amb la col·laboració d'Infermón Oxfami Attac Mallorca Maig 2017.
- Taula rodona Gentrificació i Turisme a les Illes Balears dins la UE. Organitzat per Jubilats per Mallorca. Palma. Maig 2017.
- Projectió de Terramotourism, col·loqui i taula rodona sobre gentrificació a Can Amunt, Palma. Juliol 2017
- Xerrada OverBOOMking a Portocolom en el marc del cicle de xerrades a la fresca organitzat per Salvem Portocolom. Juliol 2017
- Participació a la Taula rodona: l'explotació turística als països catalans. Escola d'estiu de la CUP. Juliol 2017.
- Taula rodona sobre la regulació del lloguer turístic, a Esporles, organitzada per l'Ateneu Popular d'Esporles. Agost 2017.
- Debat "Repensem el model turístic" organitzat per Assemblea jove de Calvià. Agost 2017.
- Participació a la conferència col·loqui "Resistències contra el model extractiu: la lluita de les dones des de Guatemala fins a Mallorca" amb Aura Lolita Chavez. Organitzat per l'Oficina de Cooperació de la UIB
- Taula rodona sobre mobilitat a Alaró. Organitzat per Via Verda Alaró. Setembre 2017.
- Participació als Diàlegs sobre educació i comunicació ambiental al Prat de Llobregat, organitzat per SCEA (Societat Catalana d'Educació Ambiental). Octubre 2017.
- Participació a la taula rodona del Curs de Medi Ambient UIB. Palma. Octubre 2017
- Participació al Comic Nostrum. Octubre 2017.
- Col·laboració cada 15 dies a La Vila del Pingüí, d'Ona Mediterrània.

2. Biodiversitat

a. Espais naturals

Després de 10 anys de la darrera declaració d'un espai natural protegit a les Balears (2007, Paratge Natural de la Serra de Tramuntana) enguany hem pogut gaudir d'una nova declaració: el **parc natural d'Es Trenc-Salobrar de Campos**. L'any passat ja vàrem intervenir en la fase de consultes de la llei de declaració, i enguany en la finalització del procés hem pressionat pública i políticament per evitar el manteniment de l'**aparcament** de na Tirapel, probablement l'aspecte més negatiu en el disseny inicial del nou espai protegit.

Pel que fa als altres espais ja declarats (s'Albufera, s'Albufereta, península de Llevant, Mondragó, Cabrera i sa Dragonera), hem participat en les **reunions dels organismes consultius** (junttes rectores i patronat) aportant com sempre la nostra visió crítica constructiva a través dels nostres representants.

Per destacar alguns temes, a **Cabrera** el tema fonamental ha estat la iniciativa d'ampliació del parc, en aquests moments un tant entrebancada pel Ministeri. A la **península de Llevant** hem donat suport a la iniciativa d'ampliació del parc per recuperar territori retallat l'any 2003, i hem participat a taules rodones a Artà i Capdepera. També a Llevant durant la primavera hem organitzat en col·laboració amb parc un dispositiu informatiu a la reserva natural del Cap d'es Freu, per evitar molèsties d'excursionistes durant l'època de nidificació de les aus marines. A **sa Dragonera** hem remès suggeriments per a l'ampliació de la reserva marina, i estendre-la a aigües exteriors.

Pel que fa a espais de la xarxa Natura 2000, hem presentat al·legacions al **pla de gestió de barrancs i puigs**, en especial pel que fa a mesures de gestió del sistema dunar de Sa Canova i el torrent de na Borges. També hem presentat al·legacions al projecte de **creació i ampliació de ZEPAs**, especialment per al cas de la marina de Lluçmajor. De forma coordinada amb SEO/Birdlife hem instat a ampliar la zona de protecció proposada per tal d'incorporar el territori important per a la conservació de la milana.

A més dels espais protegits, hem col·laborat amb l'ajuntament en la revisió del pla de gestió de la **Comuna de Lloret**. Hem realitzat dues sessions participatives sobre la problemàtica i la normativa vigent, i el 2008 enllestirem la proposta.

En un àmbit general, hem criticat la insuficiència en dotació d'**agents de medi ambient**, molt per davall del necessari per vigilar mínimament els nostres espais naturals protegits.

b. Espècies

Hem seguit realitzant tasques d'estudi i conservació amb les dues espècies amenaçades amb les que treballem des de fa anys: la **milana** i l'**àguila peixatera**. Així hem realitzat el marcatge d'exemplars a niu, hem equipat alguns exemplars amb emissors de seguiment per ràdio i per satèl·lit i s'estan monitoritzant per contribuir al coneixement dels seus moviments. D'altra banda, s'ha refet i actualitzat el web de l'àguila peixatera.

Altra espècie que enguany s'ha treballat especialment ha estat la **posidònia**. Durant l'estiu hem mantingut el twitter **@SOSposidonia**, per rebre, difondre i remetre a la Conselleria de Medi Ambient denúncies ciutadanes sobre impactes que afecten aquesta espècie, en especial el fondeig d'embarcacions. D'altra banda, s'ha treballat la proposta de **decret de protecció**, en diverses reunions amb l'administració i altres entitats, i s'han remès al·legacions per tal de

millorar aquesta norma tan important. El decret també va motivar una reunió del Consell assessor de Flora i Fauna, en el que igualment vàrem intervenir.

Més enllà d'espècies concretes, hem denunciat públicament la manca d'una **estratègia de bioseguretat** per tal d'abordar convenientment la problemàtica generada per l'arribada incontrolada d'espècies invasores (becut vermell, eruga barrinadora del garballó, coati, ós rentador, serps, plagues forestals i agràries, ..., la llista ja és molt llarga, malauradament), i hem suggerit mesures per millorar la situació.

c. Usos

Enguany hem impulsat la campanya de declaració de **refugis de fauna**, aconseguint la declaració de **5 nous refugis** (a Alcúdia, Bunyola, Palma i Petra) i tramitant-ne altres dos encara pendents de resolució. Amb aquests són ja 50 els refugis de fauna promoguts pel GOB a Mallorca, amb la intenció d'incrementar les zones on la fauna pot viure tranquil·la i al marge de l'activitat cinegètica. A més de la tramitació de nous refugis, hem gestionat les memòries anuals dels refugis ja existents, i hem **reforçat la campanya informativa** elaborant un fulletó i disposant una plana al nostre web.

Més enllà d'aquesta campanya, seguint amb temes cinegètics hem participat al Consell de Caça de Mallorca, hem demanat als ajuntaments **que no permetin la caça als "terrenys lliures"** (per segon any l'ajuntament de Palma no ho ha permès) i hem insistit, sense èxit, en la no autorització de caça de tords amb filats a la finca pública de Son Real.

Tot i la nostra limitació per poder tractar els temes de la mar, hem participat també en el **Consell Pesquer**, incidint entre altres temes en el suport a la creació de noves reserves marines i demanant la millora en la seva gestió.

Enguany la Conselleria de Medi Ambient ha establert uns criteris per a la regulació de les **curses de muntanya**, i hem participat remetent suggeriments per reforçar aquest instrument ben necessari per evitar els efectes negatius de l'esportivització dels espais naturals.

3. Educació

a. Programa educatiu cabrera.

En el marc del 25è aniversari de la declaració de Cabrera de Parc Nacional, L'Ajuntament de Palma he encarregat a l'equip d'educació ambiental del GOB conduir un programa educatiu que permeti donar a conèixer a la població els valors natural que reuneix l'arxipèlag. El programa educatiu incloïa 1 visita guiada a Cabrera per part del educadors del GOB.

El programa s'ha dividit en dues parts, la primera dins el curs 2015-2016 (hi han participat 16 centres diferents d'educació secundària) i una segona part dins el curs escolar 2016-2017, en que hi ha participat 11 entitats i associacions.

Amb un total de **37 activitats**.

Per a l'activitat s'ha editat un quadern didàctic per fer feina prèvia a la sortida i s'ha fet una sortida guiada a l'arxipèlag.

b. Programa educatiu la trapa

Aquest curs hem tingut l'oportunitat de fer feina amb 12 grups de centres escolars de fora de Palma, subvencionats per la Conselleria de medi Ambient. Dos dels grups participants han aprofitat per quedar-se a dormir a la Trapa i realitzar-hi tasques de voluntariat. Destacar a més que tots els centres educatius d'Andratx hi ha participat.

Per altre banda, com en els darrers anys, l'Aj. de Palma ha subvencionat 8 activitats per a centre educatius del municipi.

Així el total de grups que han participat del programa ha estat de 20.

c. Programes natura km.0

Són un conjunt de programes que tenen com a finalitat primera, apropar a la població local els valors naturals que tenen més pròxims. Així, per cada municipi es dissenyen programes en els que es treballa al voltant d'espais naturals pròxims i es fan les corresponents sortides de camp. Les dades de participació són les corresponents al curs 2016-2017.

Natura km.0 Palma:

Dins aquest programa tenim dissenyada una activitat: Els secrets del bosc de Bellver. Finançat per l'Ajuntament de Palma (palmaeduca). Hi han participat un total de 32 grups i hi ha hagut llista d'espera. Aquest curs (2016-2017) ha tornat a augmentar la participació. Hi han participat escoles, centres d'adults, centres especials de treball i centres ocupacionals.

Natura km.0 Alcúdia:

Aquest programa va destinat als alumnes del municipi d'Alcúdia i està subvencionat per l'Ajuntament. És un programa que compren la descoberta de 4 espais naturals destacats d'Alcúdia: el Bosc de la Victòria, la zona humida de Maristany, la zona litoral d'Alcanada i el puig de Sant Martí i una activitat d'aula pels alumnes d'educació infantil de descoberta del món dels invertebrats. Han participat un total de 28 grups de les 6 centres educatius del municipi (infantil, primària i secundària).

Natura km.0 Manacor.

Aquest programa conté dues activitats però només se'n realitza una d'elles: una visita al voltant de la zona humida del Torrent de les Talaiotes. Un any més hem seguit col·laborant la l'Ajuntament de Manacor amb aquesta activitat, que pretén la descoberta d'un entorn natural que es troba molt malmès i en un mal estat de conservació. Han participat un total de 6 grups de tots del mateix centre escolar.. L'ajuntament limita el nombre de participants, la intenció és que en un municipi tan gran com Manacor puguem ampliar el programa, per augmentar la seva incidència, ja que en aquest cas funciona com a una activitat puntual.

Natura Km.0 Llubí.

Per aquest programa, introduït com a novetat el passat curs escolar 2015-2016, hem dissenyat 3 activitats diferents una per cada cicle de l'educació primària, de manera que a cada final de cicle els alumnes realitzin una activitat del programa i que en finalitzar aquesta etapa educativa tots hagin completat el programa. Participa en el programa l'única escola del municipi de Llubí i està subvencionada per l'ajuntament de Llubí.

d. Activitats d'educació infantil

Aquest any hem fet feina amb dues activitats educatives destinades a aquesta etapa educativa.

Contacontes: Hem fet 10 activitats de contacontes, subvencionades per l'ajuntament de Palma, gestionades a través del palma educa. A diferents biblioteques de Palma. Aquest any hem treballat al voltant del conte de la tortuga poruga i en pues, amb nou material i nova metodologia. Aquest curs hi ha hagut molta llista d'espera per a aquesta activitat.

Animalons: hem realitzat un total de 7 activitats (subvencionades per diferents ajuntaments: Alcúdia, Llubí, per als alumnes d'educació infantil dels seus centres).

e. Grups infantil i juvenil

Aquests curss han format part dels grups 66 nins i nines d'edats compreses entre el 6 i els 16 anys. El grup infantil, nascuts entre 2006 i 2010 (de 1r a 5è), ha estat format per 38 nins i nines i el grup juvenil, nascuts del 2001 al 2005 (de 6è a 4t d'ESO) ha estat format per 28 nins i nines. No hi ha hagut llista d'espera.

S'han realitzat un total de 8 activitats/sortides algunes de les quals s'han realitzat conjuntament, 1 acampada per Setmanta Santa i 1 campament d'estiu per grup. Les sortides es realitzen el 3r diumenge de cada mes. Aquest any el fil conductor de les activitats han estat els espais naturals protegits.

Aquest curs s'ha procurat que els treballadors del GOB participessin en les activitats per fomentar la relació entre els diferents components humans del GOB.

La relació d'activitats ha estat la següent:

Octubre: PN de Cabrera

Novembre: visita al Parc Natural Llevant.

Desembre: anul·lada pel mal temps

Gener: sortida geològica, Cala pi.

Febrer: plantació de bosc de ribera, parc natural de S'Albufera.

Març: itinerari pel Pla de Mallorca (Costitx)

Abril: Acampada a la Trapa.

Maig: GI eliminació de Carpobrotus,, Betlem. GJ Torrent de Pareis.

Juny: Parc Natural es Trenc- Salobrar de Campos (sortida amb pares).

Juliol: (Campaments)

GI del 30 de setembre al 2 de juliol campament de la Victòria (26 participants).

GJ del 3 al 7 de juliol viatge a la Garrotxa (9 participants).

Totes les activitats dels grups es fan en personal voluntari.

h. Cursos de formació

El 12-13 de Novembre es va realitzar un curs d'introducció a l'ornitologia a la finca de Son Real. El curs va ser conduït per en Pere Vicenç. Es va programar per a facilitar la formació dels educadors del GOB, però estava obert a tothom.

4. Ornitologia

L'àrea d'ornitologia combina activitats ornitològiques amb execució de projectes transversals amb altres àrees del GOB i suport a les activitats d'educació ambiental i compte amb un gran nombre de voluntaris que ajuden en l'execució de les tasques.

Projectes i activitats bàsics

S'ha participat en diferents accions, estudis i projectes relacionats amb ornitologia:

El **projecte RAM** de seguiment d'aus marines. Sortides mensuals a diferents punts de la costa pel seguiment de les aus i mamífers marins.

Vinculat al projecte RAM se va desenvolupant el conveni de col·laboració signat entre el GOB i Balearia i s'estan realitzant sortides en vaixell entre Palma i València per fer censos d'aus i mamífers marins.

Seguiment de espècies **limícoles al Salobrar de Campos**. També en el marc d'un conveni de col·laboració, entre GOB i la Salinera, estem fent seguiment amb marcatge individual d'algunes espècies limícoles al Salobrar de Campos, en especial *Charadrius alexandrinus* i *Recurvirostra avosetta*.

En el cas del **picaplatges camanegre** (*Charadrius alexandrinus*) s'ha començat un projecte de seguiment de les poblacions hivernants i reproductores a les Illes Balears, amb finançament de la Conselleria de Medi Ambient, que se desenvoluparà principalment durant 2018.

Censos d'aus. S'ha participat en els censos de diferents espècies d'aus: Cens hivernal d'aus aquàtiques i limícoles (europeu), cens hivernal de grues (estatal), cens hivernal de milana (estatal), cens d'ardeids (local), cens de gavines i corb marí a dormidors (local), seguiment població reproductora de cabots (Catalunya i Balears).

També. Com en els darrers anys, s'ha fet seguiment de milanes marcades amb radioemisor mitjançant receptors per comprovar la seva posició i el seu estat al llarg de l'any.

Relacions amb altres entitats:

Durant aquest any hi ha hagut moviments i reunions per crear una **Plataforma** comuna per a tots els **anellaments d'Espanya i Portugal**, a iniciativa de Aranzadi i a la que totes les Entitats s'han adherit, tot i les dificultats de posar a tothom d'acord. En aquests moments el conveni està en revisió.

S'han realitzat diferents reunions i contactes en relació amb el Congrés d'Ornitologia a les terres de parla catalana que se farà, en la seva primera edició, la tardor de 2018 a Barcelona, amb el títol: "L'ornitologia a casa nostra: què s'està fent al territori?" Col·laboren en la execució ICO (Institut Català d'Ornitologia), SOM (Societat Ornitològica de Menorca), GRUPAU (grup de Castelló), IEA (Institut d'Estudis Andorrans) i GOB.

S'han posat les bases per realitzar projectes conjuntament amb l'àrea de **zoologia de la UIB**, se va participar a l'estiu en un curs organitzat per la universitat i falta concretar alguna altra idea, com la posada en marxa d'una estació d'anellament a la UIB amb ajuda dels universitaris pel que fa a l'anàlisi i presa de dades.

S'ha col·laborat, amb la captura, anellament i recollida de mostres, amb dos projectes de seguiment de **passeriformes**, un de busqueret de capell (*Sylvia atricapilla*), per part d'un investigador suís que estudia les diferents vocalitzacions de l'espècie i un de papamosques (*Muscicapa tyrrenica*), per una entitat francesa que els darrers anys estudia la situació taxonòmica de l'espècie a Europa.

S'ha participat en activitats de guiatge i d'anellament que han dut a terme el Parc Natural de s'**Albufera** i la Reserva Natural de s'**Albufereta** en el dia mundial de les aus i el dia mundial de les aus migratòries, respectivament, així com també amb l'**Ajuntament** de Palma en guiatge de sortida ornitològica a Cabrera.

Gestió de l'anellament

L'oficina d'anellament funciona sense problemes, se nota un augment en el nombre d'anellaments a Balears després d'uns anys en que els projectes van minvar fins quasi res, llevat dels anellaments en el marc d'estudis científics vinculats a altres entitats. Aquest any s'han posat en marxa dues estacions d'esforç constant i se fa seguiment d'algunes espècies.

Des del GOB s'ha fet novament un esforç per mirar de dotar econòmicament aquesta activitat que en els darrers anys està assumint directament l'entitat.

S'han continuat realitzant les funcions bàsiques de l'oficina en quant a la relació entre el remitent Aranzadi, les administracions i els anelladors.

S'ha fet una campanya d'anellament al Parc Natural de Llevant que s'ha dut a terme des de finals de novembre fins a principis de desembre.

Activitats divulgatives

Per facilitar la incorporació de nous ornitòlegs, millorar els coneixements generals i dinamitzar el grup hem realitzats algunes activitats:

Xerrades.- Molt be funciona l'equip de El Darrer Dijous amb el cicle de xerrades naturalístiques, que ha organitzat una xerrada mensual durant tot aquest any i ja té el programa fet fins l'estiu de l'any que ve. Degut a l'acceptació les xerrades s'han fet a la sala d'actes de La Misericòrdia. Se va firmar un conveni de col·laboració amb el Consell de Mallorca per la cessió de la sala.

També s'han fet xerrades sobre viatges ornitològics al local del GOB.

Sortides ornitològiques.- S'ha mirat de realitzar una sortida mensual relacionada amb ornitologia, com se ve fent des de fa anys amb diferents guies voluntaris, però no hi ha hagut l'acceptació esperada.

Per aquest motiu pensem que s'han de millorar les activitats de sortides ornitològiques i procurar altres més atractives, com aquelles vinculades a projectes científics o diferents, com sortides marines o sortides nocturnes, sense oblidar les sortides tradicionals que se continuen fent.

Cursos d'ornitologia.- S'ha fet un curs d'iniciació a l'ornitologia durant el mes d'octubre. Va constar de 6 jornades teòriques i dues pràctiques. Se va realitzar al Centre de Cultura de Sa Nostra, a Palma, amb la participació de 31 persones.

Gestió de la informació

Programa CITAU. S'han fet petits canvis al programa, funciona molt be però s'hauria d'augmentar la gent que el fa servir per millorar la seva utilitat.

S'han seguit les publicacions de **Es Busqueret** i **l'Anuari Ornitològic de les Balears**. En el cas de Es Busqueret està previst firmar un conveni de col·laboració amb EBSCO Publishing que s'espera millori la seva distribució i coneixement.

5. La Trapa

Les obres a la Trapa han suposat, durant el 2017, un esforç en quant a planificació i coordinació, que ha donat els seus fruits: **ja s'ha acabat tota la part d'obra major de la fase A del projecte de recuperació arquitectònica**, lo que suposa que els forns, la paissa i la capella ja estan rehabilitats i això fa que es disposi de 140m2 per a les nostres activitats i voluntariat a la finca de la Trapa.

Aquests espais no estan encara condicionats, ja que s'ha de fer un nou esforç en termes d'inversió i dedicació per a acabar **d'habilitar els espais**: trespols, fusteria, sanejament d'aigües, instal·lació elèctrica etc. S'han de coordinar els esforços i temps dels voluntaris i treballadors per poder enllestir-ho i esperem poder fer-ho al 2018, però lo que és l'obra major ja està acabada.

S'ha portat a terme un projecte de recuperació agrícola amb la **contractació d'un treballador durant un semestre**, que ha recuperat marjades, eliminant vegetació que havia envaït progressivament marges agrícoles i així ampliant el sol agrícola disponible.

S'ha treballat en el sanejament, poda i cura de tots els arbres fruiters presents a la finca, s'han llevat tots els protectors de ferro dels arbres, s'ha fet la crema controlada de les restes, etc. Enguany, i per fer possible aquest projecte, s'ha realitzat també una important inversió en maquinària i reparació de maquinària agrícola.

El voluntariat ha estat, un any més, clau per a avançar en nombrosos aspectes de gestió de la finca. Ha estat fonamental per a la reconstrucció i la restauració de marges i parets: s'han recuperat els dos rotllos de sitja presents a la finca: un devora el molí de sang i un darrera les cases. S'ha restaurat el marge d'entrada, sa paret d'entrada (10 metres), i part de la paret antiga del molí de sang. S'ha restaurat totalment sa tanca (uns 30 metres), part del camí que davalla d'es molí cap a s'era, i s'han restaurat parts d'es mirador i s'era, que tenien pedres esbucades. S'ha començat la restauració del marge gros de darrera la cuina: s'ha dexernit totalment i s'està a la espera de poder reconstruir-lo.

S'ha refet la instal·lació fotovoltaica de la cuina i els voluntaris ja disposen de corrent en aquell espai. S'ha construït una caseta per les bateries de la instal·lació fotovoltaica i un altra per la bomba d'aigua. Els voluntaris també han començat la construcció d'un WC sec utilitzant la tècnica de adobe amb palla.

Un altra de les feines a destacar ha estat la **neteja de tonelades de ferralla** que hi havia dispersa per la finca: reixeta, protectors etc que s'havien acumulat arreu, i que al 2017 s'han anat acopiant, baixant i reciclant progressivament.

S'ha donat una forta empenta al **tancament perimetral** durant el darrer trimestre de l'any, una de les actuacions més urgents i amb més consens del pla de gestió. El tancament perimetral de la finca de la Trapa serà una realitat al gener 2018, gràcies a l'esforç i la bona feina feta.

S'ha avançat en l'estudi de la plantació de la vinya, fent els anàlisis de terra necessaris per a la determinació dels cepatges. El tancament perimetral permetrà pensar en aquesta possibilitat amb més serietat.

Quant a la **senyalització interpretativa** hem tingut **greus problemes** amb la empresa que ens havia de elaborar la senyalètica, lo que ha suposat la **impossibilitat d'instal·lar els rètols a la Trapa**, tot i tenir-los dissenyats des del mes de febrer.

Resta pendent la revisió, discussió interna i aprovació del pla de gestió elaborat l'any passat.

6. Participació

Voluntariat al local

Continuem comptant amb el suport de voluntaris que ens ajuden amb les tasques de digitalització de **l'arxiu de premsa** i la catalogació de la biblioteca. A final d'any hem fet una crida per reforçar l'equip, pendent d'una propera reunió amb ells.

Voluntariat a la Trapa

S'ha continuat enguany amb la realització de jornades de voluntariat a la Trapa. A les diferents jornades s'ha fet feina en els àmbits forestal, agrícola, patrimonial, de sensibilització, que han contribuït de manera substancial a la gestió i millora de la finca.

S'ha fet plantació de llavors, recuperació de marjades per a la seva utilització agrícola, preparació per al projecte de restauració del patrimoni arquitectònic, recuperació de les parets seques de les marjades de la finca, informació als visitants, sembra de cereals i lleguminoses, neteja de voreres de marges, selecció i tria de materials i eines, senyalització ambiental, millora de la seguretat, maneig de fruiters... una multitud de tasques que ens ajuden dia a dia a millorar la gestió de la Trapa. S'han realitzat 9 jornades mensuals.

S'ha impulsat la organització i presència de grups de voluntariat, amb pernocta, a la Trapa. Hi ha una demanda creixent de fer voluntariat a la Trapa, quedant a romandre i enguany hi ha hagut 17 grups que han fet estades de cap de setmana, alguns monitoritzats pel GOB i altres que hi han anat de manera independent però que s'han fet coincidir amb les jornades de voluntariat per integrar-les dins el voluntariat de l'entitat. Aquesta demanda ha de ser atesa amb suficients esforços i recursos per part del GOB per donar una resposta de qualitat i estem cercant la manera de fer-ho cada vegada millor.

Camp de voluntariat

Es realitzà a s'Albufera de l'1 al 10 i a la Trapa de l'11 al 15 d'Agost de 2017 amb 15 participants. i 3 educadors contractats.

Estada de voluntariat a la Trapa

Durant el mes de setembre de 2017 es va realitzar 1 estada de voluntariat de 3 dies dirigida prioritàriament a joves però obertes a tothom amb 9 participants i 3 educadors.

Suport a l'activitat d'altres col·lectius de voluntaris

Al local del GOB segueix essent punt de reunió per altres col·lectius amb els quals compartim sensibilitats i estratègies, per exemple Greenpeace, Associació de Varietats Locals, SomEnergia o Biciutat. També s'atenen les demandes de voluntariat de nombroses entitats i agrupaments que es posen en contacte amb nosaltres per fer voluntariat a la Trapa.

Universitat Oberta de Majors

Es va fer una xerrada a la UOM en la que vàrem donar a conèixer l'entitat i va tenir com a resultat la participació de dos voluntaris a les nostres activitats.

7. Comunicació

a. Web. Enguany hem enllestit l'adaptació del web a la visualització amb dispositius mòbils (telèfons i tablettes) i hem adoptat una nova plantilla. L'hem actualitzada quotidianament amb els comunicats de premsa, tot i que resta pendent l'actualització de la major part dels continguts generals (s'ha treballat parcialment la secció corresponent a ornitologia).

b. Butlletí informatiu.- El butlletí és una de les nostres vies fonamentals de comunicació. Amb una periodicitat setmanal, arriba a una llista de més de 8.000 destinataris, informant sobre els darrers comunicats emesos, les convocatòries de voluntariat, les recomanacions d'agenda i altres informacions interessants.

c. Xarxes socials a internet.- La nostra incidència a les xarxes socials a internet és intensa, especialment al Facebook on el nombre de fans ja supera els 21.600 . Al Twitter comptam ja amb més de 10.300 seguidors.

d. Publicacions.- Enguany s'han publicat 2 números de la revista digital Es Busqueret (maig i agost), amb continguts naturalístics enfocats de forma molt divulgativa. D'altra banda, s'ha editat un nou volum (en paper) de l'Anuari Ornitològic, corresponent a 2016, amb edicions digitals en català, castellà i anglès.

e. Centre de documentació.- Gràcies al suport de voluntaris hem pogut seguir avançant en la catalogació de l'arxiu de premsa i en la catalogació de la biblioteca. A final d'any, hem fet una crida al voluntariat per impulsar aquestes tasques encara amb més intensitat.

8. Organització interna

a. Assemblees

A més a més de les assemblees ordinària i extraordinàries de primavera i desembre, enguany hem participat en l'**assemblea interinsular** celebrada a Eivissa, juntament amb els companys de les altres illes.

b. Junta directiva insular

En general s'ha mantingut la periodicitat mensual de les reunions de l'òrgan directiu, i a més a més s'han celebrat reunions quan la urgència ho ha aconsellat.

c. Grups de treball

Com a mecanisme de participació executiva s'ha mantingut l'activitat dels grups de treball, celebrant-se en cada cas les reunions que s'han considerat necessàries per impulsar els diferents temes. Enguany ha estat especialment dinàmics els grups de la Trapa i educació ambiental.

d. Seguiment de la programació

El programa anual aprovat per l'assemblea de socis ha estat revisat passat l'estiu, avaluant el seu estat de compliment i establint una prioritització pels temes pendents.

e. Comptabilitat i auditoria comptable

A més de fer el seguiment comptable, gestions de pagament, facturació, etc, un any més s'ha duit a terme una auditoria de comptes conjuntament amb les altres dues seccions insulars.

9. Socis

Es fa durant tot l'any l'atenció i benvinguda als nous socis i l'atenció als socis actuals, gestió de socis, baixes, enviament de carnets etc.

A principis d'any es va fer una **jornada de reflexió** per poder identificar els nostres destinataris prioritaris en quant a socis. De la jornada van sorgir diferents propostes d'accions, que s'han anat posant en marxa durant l'any.

Es va identificar com a necessari tenir una **comunicació més directa** amb els nostres socis i es va decidir enviar una postal d'agraïment que es va enviar per correu ordinari a tots els nostres socis a l'abril.

Un altra de les prioritats establertes va ser dirigir-nos més directament als **nostres públics** en xerrades, cursos o sortides, jornades de voluntariat i accions de campanya, i s'han posat en marxa protocols d'informació i captació de socis en les diferents activitats que organitzem.

També es va identificar com a prioritaris els nostres **seguidors de xarxes socials, web i butlletí** que no són socis, i s'han anat incorporant diferents missatges apel·lant directament a que es fessin socis, durant l'any, amb diferents motius (Cala Llamp, Son Bosc, Giving Tuesday, campanya de renda...). També, s'ha contactat amb una empresa especialitzada en comunicació per a poder realitzar una campanya de socis orientada a aquests destinataris, que es durà a terme durant la campanya de nadal amb el lema "Aquest nadal regala futur, regala GOB". S'ha dedicat potsposar la campanya Soci du Soci pel 2018 per no fer-la coincidir amb les accions de nadal.

Hi ha hagut 103 altes al 2017 (sense comptabilitzar els resultants de la campanya de Nadal). Hi va haver 73 del 2016, 93 altes al 2015 i 99 de 2014. Actualment comptem amb 5.561 socis totals, dels quals 3.654 estan al corrent de pagament.

Enguany, seguint la dinàmica establerta fa uns anys de vincular **dinar de socis del GOB** amb una problemàtica territorial i de donar suport a les entitats que hi fan feina, es fa ver el dinar de socis a Ciutat en suport dels moviments "Ciutat per qui l'habita", AAVV de Canamunt i altres, que, juntament amb el GOB, denuncien la problemàtica vinculada a la turistització dels espais veïnals

i de la vida a ciutats i pobles. Prèviament es va organitzar un esdeveniment amb aquest col·lectiu "Inauguració del Carril Guiri", lo que va crear una bona sinèrgia. Hi va haver una alta participació de socis, amb 130 comensals.

Enguany s'ha participat a diferents **fires**: la Diada Ecològica de Porreres, Diada de la Natura de Lloret i a la Diada de Medi Ambient de Blanquerna, fires especialitzades en el nostre sector, descartant-se la participació a altres fires i mercats genèrics per una baixada en la participació i interès dels socis locals i resultats poc significatius pel GOB en termes de visibilitat.

S'han fet avanços en la posada en marxa d'un servidor intern i en la instal·lació d'un **programa de gestió de socis**. És un programa de programari lliure, pel qual necessitarem durant l'any 2018, formació especialitzada per a la seva implantació i utilització.

10. Recursos

Enguany es valorava com un any en el que hi hauria un impuls a la contractació pública i a un increment en les subvencions i programes públics per a estimular projectes de protecció del medi ambient o l'educació ambiental, però la realitat ha estat diferent.

La contractació pública ha baixat respecte de l'any anterior i si bé s'ha notat un increment en les convocatòries de subvencions, la seva tramitació no és àgil administrativament.

S'han presentat totes les sol·licituds a totes les subvencions que han anat sorgint que poden ajudar-nos a desenvolupar els nostres projectes i activitats, amb resultats favorables en un 90% de les sol·licituds.

S'ha detectat un increment de convocatòries però hem de dir que els terminis de sol·licitud, resolució i execució dificulten la feina i desenvolupar els projectes correctament (terminis molt curts, resolucions que triguen mesos, execució en poc temps etc).

La sol·licitud de les subvencions i/o projectes significa preparar la sol·licitud, el projecte, la documentació administrativa, els pressupostos però també la coordinació en la execució, contractació laboral si escau, negociació i contractació de proveïdors, i finalment coordinació de la justificació econòmica.

Aquestes són els projectes que s'han sol·licitat o negociat enguany:

Resolucions positives:

Sol·licitud pe contracte pel Projecte Mallorca Natura i Cultura: Camp de Treball Albufera i la Trapa. (IB Jove- Govern IB)

Sol·licitud de subvenció pel projecte d'educació ambiental "Curs d'Ornitologia". (Conselleria Medi Ambient- Govern IB)

Sol·licitud de subvenció pel Projecte "Curs Economia i ecologia política del turisme". (Participació- Consell de Mallorca)

Sol·licitud de subvenció pel projecte "Voluntariat ambiental i participació social a Mallorca". (Participació- Consell de Mallorca)

Sol·licitud de subvenció pel projecte "Estat de conservació de les poblacions d'aus a la Serra de Tramuntana"(per 2018). (Fundación Biodiversidad, Estat)

Sol·licitud de subvenció pel projecte "Voluntariat a platges" (Fundación Biodiversidad, Estat)

Sol·licitud de subvenció pel projecte "Recuperació agrícola a la Trapa". (Consorci Serra de Tramuntana- Consell de Mallorca)

Sol·licitud de subvenció pel projecte "Voluntariat ambiental i descoberta del patrimoni natural i cultural per a joves". (IB JOVE, Govern IB)

Sol·licitud de subvenció pel projecte "Voluntariat i descoberta del patrimoni natural i cultural per a joves". (Àrea de Joventut- Ajuntament de Palma)

Contractació per a la Redefinició del Pla d'Usos de la Comuna de Lloret (Ajuntament de Lloret)

Contractació per a la senyalització ambiental de la Comuna de Lloret (Ajuntament de Lloret)

Programa d'activitats d'Educació Ambiental. (Ajuntaments de Palma, Manacor, Alcúdia, Llubí)

Resultats no favorables

Contractació per a un programa d'activitats d'educació ambiental a Es Carnatge. Ajuntament de Palma.

Sol·licitud per una subvenció per a la instal·lació fotovoltaica a la Trapa. (CAIB)

En procés

Sol·licitud per la contractació de l'Oficina d'Anellament. En procés (CAIB)

Audiència presidència Consell de Mallorca per suport amb la Fase B de les obres de la Trapa

Altres

Es va preparar un nou tast de vins ecològics com es va fer al 2014, que s'havia de fer al Casal Balaguer però el desistiment de dues bodegues al darrer moment ens va fer desistir de tirar-ho endavant, tot i lo avançada que estava la proposta.

S'ha coordinat la edició d'un nou calendari de natura en col·laboració amb l'Afonib pel 2018.

S'està en contacte amb en Miquel Barceló i la Fundació Miró per que donin suport a diferents projectes.

Balanç econòmic

Es presenta la situació a 30 de novembre, ja que és el darrer balanç mensual que tenim tancat a data d'avui. Les xifres són parcials, ja que manca comptabilitzar els ingressos per facturació del desembre, així com les despeses del mes de desembre.

Es presenta també la previsió provisional de balanç anual, tot i que les quantitats poden patir lleus variacions. La previsió és que tanquem l'any amb un dèficit d'entre 8 i 10 mil euros.

D'altra banda, enguany hem fet una inversió important a la Trapa, en obres de rehabilitació arquitectònica. La despesa ha estat d'uns 40 mil euros, tot i que d'ells uns 26 mil restaven pendent d'invertir des de l'any passat.

Balanç parcial, a 30 de novembre	ingressos	despeses	inversió La Trapa
	275.078,38	287.687,70	40.243,09
balanç	-12.609,32		

Previsió balanç total 2017

	ingressos	despeses	inversió La Trapa
ESTRUCTURA BÀSICA			
Infraestructura		34.054,37	
Finances	28,48	3.252,20	
Comunicació i participació	1.511,20	4.593,20	
Personal administratiu		58.575,55	
CAMPANYES I COORDINACIÓ			
Materials i serveis de campanyes	4.984,95	10.874,36	
Personal de campanyes		77.122,70	
INGRESSOS NO FINALISTES			
Quotes	174.978,30	25.552,94	
Vendes	1.927,13	2.025,40	
Donatius	2.953,50	0,00	
PROJECTES			
Materials i serveis			
Conservació d'espècies	28.537,63	7.186,54	
Energia, Recursos i Residus	566,47	131,12	
Activitats escolars	20.874,00	2,15	
Activitats de joventut i voluntariat	23.927,29	1.869,87	
Grups I-J	10.217,50	8.464,35	
Ornitologia	34.203,49	19.752,62	
La Trapa, activitats i projectes	13.047,47	9.452,28	40.243,09
Personal de projectes		62.253,28	
	317.757,41	325.162,93	40.243,09

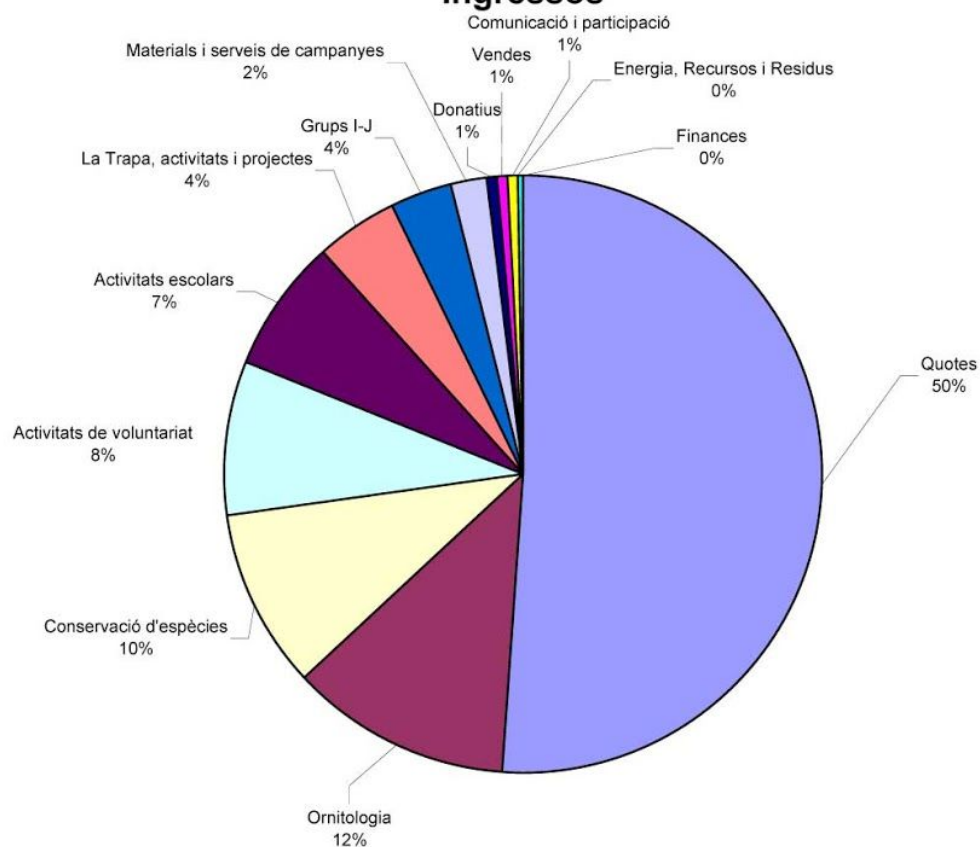
Balanç ingressos i despeses

Ingressos	317.757,41
Despeses	325.162,93
Resultat	-7.405,52

Rehabilitació arquitectònica La Trapa

Remanent inversió 2016	26.704,57
Inversió 2017	40.243,09
Resultat	-13.538,52

Ingressos

Despeses

